

Jobb, jobb riktiga jobb

Program för nya jobb och tillväxt
Antaget vid Centerstämman 2005

centerpartiet.se

Sverige är fantastiskt!

Centerpartiet vill att Sverige ska vara ett land där det lönar sig att arbeta och där alla människor har ett jobb att gå till varje dag. Vi vill se ett företagsamt Sverige där människors kreativitet och skaparkraft tas tillvara. Vi vill ha ett Sverige där nya invånare välkomnas med öppna armar. Vi vill ha ett Sverige där unga uppmuntras att förverkliga sina drömmar och där kvinnor och män ges lika möjligheter att utveckla sina idéer och sina kunskaper.

Sverige har fantastiska möjligheter. Invånarna är högutbildade och många företag är framgångsrika på en världsmarknad. Sverige tillhör de länder som satsar mest på forskning i hela världen. Det finns stora och inkomstbringande naturtillgångar och det finns naturvärden som gör vårt land attraktivt för många att besöka. Ändå lyckas inte Sverige.

Socialdemokraterna klarar inte jobben

Den socialdemokratiska arbetsmarknadspolitiken har havererat. Över en miljon människor i arbetsför ålder går inte till jobbet en vanlig arbetsdag. Enligt Arbetsmarknadsstyrelsen (Ams) är över fem procent av arbetskraften öppet arbetslös och tre procent är sysselsatt i åtgärder, vilket gör den stigande siffran över den totala arbetslösheten till 8,3 procent¹.

Trots många socialdemokratiska löften om att minska arbetslösheten fortsätter de föra en ineffektiv och dyr arbetsmarknadspolitik som inte leder till riktiga jobb. De verkar tro att jobb skapas genom mer skattepengar till Ams och förstår inte att nya jobb skapas främst inom den privata sektorn. För att få fler jobb måste fler företag anställa fler personer. Att göra som socialdemokraterna och ge miljarder till kommunerna för att anställa fler inom offentlig sektor leder bara till rundgång av skattepengar och urholkar Sveriges ekonomi.

Ett annat misslyckande för socialdemokraterna men även för arbetsmarknadens parter är att skapa ett barnvänligt arbetsliv. Det är barnen som drabbas hårdast av socialdemokraternas uteblivna familje- och arbetsmarknadspolitik.

Socialdemokraterna har lyckats bygga ett elitsamhälle där du för att få ett jobb helst ska bo i en stad och vara en fullt frisk man mellan 30 och 45 år. De andra slås ut i den tuffa, kalla värld som socialdemokraterna tillåter: nya svenskar, funktionshindrade, landsbygdens invånare, unga, äldre, kvinnor och sjuka får allt sämre möjligheter.

---

¹ mars 2005

Sverige och dess invånare förtjänar bättre. Det är därför Centerpartiet vill ha en ny regering och en ny politik, där var och en som vill bidra också får chansen att göra det. Det gagnar också dem som behöver vår solidaritet.

35

Omvärlden – den stora möjligheten

Den utveckling och det samarbete som globaliseringen fört med sig är bra. Nästan alla, inklusive många av världens fattiga, har fått det bättre de senaste decennierna. Tillväxten i industriländerna har exempelvis lett till att vi idag har bättre förutsättningar att ta hand om vår miljö, vilket många fattiga länder inte tycker sig ha råd med. Att vända trenden – att försöka isolera länder från varandra – är inte en väg framåt. Fler jobb skapas inte med mindre öppenhet och med stängda gränser – tvärtom. En öppen attityd mot både Europa och övriga världen vinner alla på.

45 Globaliseringen ger Sverige möjlighet att importera varor och tjänster till ett lägre pris än vad vi själva klarar av att tillverka dem för. Svenska företag kan också exportera varor och tjänster till en oändligt mycket större marknad än bara den svenska. Det betyder att vi får mer pengar i plånboken med globaliseringen än utan den. Globaliseringen ger oss alltså möjlighet till höjd levnadsstandard och ökad välfärd.

50

Men för att Sverige ska kunna ta del av de stora möjligheter globaliseringen innebär krävs ett öppet samhälle. Svenskarna har inte råd att stänga in sig, tro att vi klarar oss bäst på egen hand och styra Sverige som om vi är ensamma i världen. Samhället måste vara flexibelt och kunna förändras, och ha förmåga att nyttja alla de fördelar Sverige har. Detta öppna och flexibla samhälle kräver en ekonomi som hela tiden förnyas sig. Förnyelsen gäller inom många områden: utbildnings- och forskningssystem, skattesystem, näringspolitik, offentlig sektor och arbetsmarknad.

I allmänhet är det de länder som är positiva till globaliseringen och anpassar sin politik därefter som vinner i längden. Om Sverige inte kan anpassa och förnya sig riskeras en ännu högre arbetslöshet, långsam ekonomisk tillväxt och stora svårigheter att få råd med välfärden.

Regional tillväxt = Sveriges tillväxt

När Sveriges tillväxt och konjunktur diskuteras görs det ofta utifrån perspektivet att hela Sverige är i samma konjunkturfasa, med samma arbetsmarknad och samma struktur på

65

näringslivet. Men så ser inte verkligheten ut, olika regioner är ofta i olika konjunkturfaser. Exempelvis gick det efter IT-branschens nedgång trögt för Stockholmsregionen medan Västra Götalandsregionen tack vare ett annat näringsliv med andra typer av företag, var mycket framgångsrik.

70

Företagande och arbetsmarknad ser alltså olika ut på olika platser i landet och för att på bästa sätt dra fördel av regionala fördelar och förutsättningar måste den regionala nivån behålla mer makt över sådant som påverkar det regionala företagsklimatet som exempelvis

75 kompetensförsörjning och infrastruktur. Ett regionalt ansvar för den här typen av frågor skulle öka förmågan till anpassning efter regionala behov, och också medborgarnas möjligheter att utkräva politiskt ansvar.

Om makt tas från staten och ges till människan, till kommunerna och till regionerna kommer Sverige att klara sig bättre i den tuffa internationella konkurrens som globaliseringen innebär.

80 Med en starkare regional nivå kan regioner bättre arbeta för att bli framgångsrik inom ett specialområde. Då kan näringslivet, regionala lärosäten och regionala politiker arbeta tätt tillsammans för att utveckla de kompetenser som krävs för att regionen ska stå stark i den globala konkurrensen. Det är Centerpartiet övertygat om eftersom ökad lokal och regional tillväxt är en del av en ökad nationell tillväxt.

85

Tillväxt i hela landet

Den viktigaste resurs en region har är människor och deras vilja att skapa och utveckla sin omgivning. Det betyder att människors attityd är en av de enskilt viktigaste aspekterna för regional tillväxt. En region där invånarna har en positiv attityd till förändring och utveckling och där man ställer sig positiv till samarbete har mycket goda förutsättningar att lyckas. Det är 90 också viktigt med självförtroende, om man tror på sin region och sina idéer kommer framgångarna förr eller senare. Men det krävs också uthållighet. Regional utveckling handlar om en lång tid av målmedvetet och uthålligt arbete.

95 Centerpartiet vill att staten ska koncentrera sig på att se över strukturer som hämmar tillväxt och utveckling. Exempelvis är närhet till fungerande service och bra kommunikationer en förutsättning för en livskraftig region. Ett annat exempel är den svåra bostadssituationen i stora delar av landet. För att människor ska kunna bo, arbeta, studera, starta och driva företag

100 måste bra bostäder till rimliga priser kunna erbjudas och service som kollektivtrafik, post och polis finnas.

105 Staten har också ansvar för att föra en bra industri- och företagarpolitik. Det handlar t.ex. om ett skattesystem som gynnar tillväxt och att satsa tillräckligt på forskning, men också om att föra en politik som skapar sunda offentliga finanser och rimliga räntenivåer. Staten måste alltså ta ett tydligt ansvar i att ge förutsättningar för självbärande och livskraftiga regioner. Så skapas bättre villkor för tillväxt i hela landet.

Utan företag stannar Sverige

110 Det privata företagandet är grunden för hela samhällets välstånd. Det är av största vikt att sprida förståelsen att det finns ett direkt samband mellan storleken på företagandet och storleken på den offentliga sektorn. Offentliga sektorn finansieras till 100 % av de värden som skapas i den privata sektorn. Ekvationen är i grunden enkel: desto större privat företagande som finns i ett land, desto större skattebas skapas och desto större offentlig sektor kan landet hålla sig med. Ett växande privat företagande skapar alltså förutsättningar för t.ex. bättre
115 kvalitet inom barnomsorgen och sjukvården.

Attityderna till företagare och företagande måste ändras. Idag ses det ofta som mer positivt att ha vunnit på lotto än att ha tjänat pengar på att driva ett framgångsrikt företag. Men
120 entreprenörer är hjältar och måste få uppskattning, inte bestraffas som idag. När någon väljer att satsa på en idé och därmed ta en ekonomisk risk, måste det finnas ett system som gör det möjligt att lyckas. En entreprenör som satsar, måste tillåtas att lyckas och bli rik.

Därför behövs bättre villkor för företagande i Sverige. Det krävs både för den tunga basindustrin och för de spirande entreprenörerna. Ett program för jobb börjar och slutar med
125 villkoren för och attityderna till hela Sveriges företagsamhet.

Sverige kan bättre

130 För att Sverige bättre ska klara av att möta den internationella konkurrensen måste vi inse att vi är en del av globaliseringen. För att skapa fler jobb behövs en nystart, en ny politik som utnyttjar alla Sveriges möjligheter. Som ger var och en chansen att bidra. Som tar tillvara all kreativitet, fantasi och allt hårt arbete människor är beredda att lägga ner.

Vad ska då den nya politiken bestå av?

135 Både arbetsgivare och fack, företagare och anställda, riktar uppmärksamheten mot ungefär samma lösningar: företagsklimatet, skatterna, utbildning, riskkapitalet, forskning och utveckling samt infrastrukturen. Det behövs alltså en rad åtgärder för att minska arbetslösheten och skapa nya jobb.

Det ska alltid löna sig att jobba!

Centerpartiet vill:

- ***Kraftigt sänka skatterna för låg- och medelinkomsttagare***
- ***Sänka den statliga inkomstskatten som färre ska behöva betala***
- ***Ge en skatterabatt till de som har ett jobb eller driver ett företag, s.k. jobbavdrag***
- ***Det ska löna sig att gå från bidrag till arbete***

140 Svenskarna är det högst beskattade folket i världen. Inte någon annanstans får människor behålla en så liten del av lönen. Ofta leder de höga skatterna till att låginkomsttagare inte klarar sig på sin egen lön utan blir beroende av bidrag. Det kan inte Centerpartiet acceptera. Vi vill därför kraftigt sänka skatterna för låg- och medelinkomsttagare.

145 Det är ett problem att det inte är ekonomiskt lönsamt att investera i en bra utbildning så länge man väljer att arbeta och betala skatt i Sverige. Det måste ändras. Människor ska känna att deras personliga investeringar i utbildning lönar sig. Därför sänker Centerpartiet den statliga inkomstskatten och färre ska betala en statlig inkomstskatt. Centerpartiet ger också en extra skatterabatt till dem som har ett jobb eller driver ett företag, ett s.k. jobbavdrag. Jobbavdraget
150 gör det också lönsammare att vidareutbilda sig, och att gå från deltids- till heltidsarbete.

Centerpartiet vill att fler går från bidrag till arbete. Det innebär dels att vi sänker skatterna, men också att vi sänker ersättningsnivåerna i sjukersättning och arbetslöshetsförsäkring för dem som inte har barn att försörja.

155

160 **Ropen skalla – jobb åt alla!**

Centerpartiet vill:

- *Arbetsmarknadspolitiken ska ha två inriktningar: kompletterande utbildning och arbetslivserfarenhet*
- *Arbetsförmedlingarna ska få konkurrens*
- *Resurserna för arbetsmarknadspolitiken ska överföras lokalt*
- *Speciella åtgärder för att arbetshandikappade, akademiker, unga, sjukskrivna och långtidsarbetslösa ska ta sig in på arbetsmarknaden*
- *Tala klarspråk – redovisa alltid den totala arbetslösheten*

Den arbetsmarknadspolitik som bedrivs idag, där beslut fattas på central nivå långt borta från de arbetssökande, stämmer inte överens med den vision Centerpartiet har. Vi vill istället att beslut ska fattas så nära människor som möjligt, även inom arbetsmarknadspolitiken. Vi vill
165 istället att beslut och resurser ska finnas lokalt nära den lokala arbetsmarknaden. Då skapas dynamik.

Arbetsmarknadspolitiken två inriktningar

Arbetsmarknadspolitiken ska ha två inriktningar: kompletterande utbildning och kontakt med
170 arbetsmarknaden. Den första delen handlar om att alla ska ha gymnasiekompetens. För arbetssökande som saknar det eller som behöver byta inriktning ska det finnas dels kvalificerade yrkesutbildningar och dels kortare punktinsatser (t.ex. kompletteringar till den utbildning som den arbetssökande redan har) samt möjlighet till validering. De utbildningar som krävs för att arbetssökande ska kunna ta sig tillbaka till ett jobb ska inte drivas av Ams,
175 utan ska finnas i det ordinarie utbildningssystemet.

Den andra delen handlar dels om att erbjuda arbetssökande praktik, dels om att erbjuda långtidsarbetslösa s.k. nystartsjobb. Nystartsjobben innebär att arbetsgivare som anställer personer som fått arbetslöshetsersättning i mer än ett år, slipper betala arbetsgivaravgiften.
180 Skatterabatten gäller under lika lång tid som personen varit bidragsberoende, men högst i fem år. Personer som har sjukpenning, förtidspension eller socialbidrag kan också bli erbjuden ett nystartsjobb.

Arbetsförmedlingarna ska få konkurrens

185 Det är orimligt att tro att arbetsförmedlingarna ska kunna ge bra hjälp till alla arbetssökande
när de som idag har 100-700 arbetssökande per arbetsförmedlare. För att förmedlarna ska
kunna arbeta effektivt måste antalet arbetssökande per förmedlare minskas betydligt. Det görs
om friåret tas bort eftersom det tar upp mycket tid för arbetsförmedlarna. Om
190 arbetsförmedlingarna får konkurrens av andra aktörer som företag, föreningar och
organisationer, blir effektiviteten ännu större, med en bättre matchning av arbetssökanden och
arbete som resultat.

Speciella åtgärder för akademiker och unga

Den stigande siffran över arbetslösa akademiker är redan idag mycket hög². För att den ska
195 sjunka är det främst nätverksbyggande och kontaktskapande som behövs. Det handlar om att
ge akademiker möjlighet att få olika former av praktikplatser och delta i traineeprogram. Om
det blir lättare att få praktik inom sitt utbildningsområde får den arbetssökande fler nyttiga
kontakter, ökar sin arbetslivserfarenhet och får lättare ett jobb efter praktiken. För att fler ska
få möjlighet till praktik vill Centerpartiet att arbetslösa akademiker ska ha rätt att använda en
200 termins (20 veckors) studielån/studiebidrag till praktik inom sitt utbildningsområde.

Centerpartiet vill också att ungdomar (19-24 år) som varit arbetslösa i minst sex månader ska
omfattas av de s.k. nystartsjobben. Med undantaget att för dem gäller skatterabatten i högst ett
år.

205 Ge arbetshandikappade möjlighet att jobba

Alla ska kunna erbjudas ett jobb och kunna försörja sig själva. Även människor med
funktionshinder eller kronisk sjukdom ska ha en naturlig plats på arbetsmarknaden istället för
att erbjudas förtidspension. Centerpartiet vill öka antalet lönebidragsplatser och höja
bidragsnivån. Med dagens teknik kan många arbetsplatser bättre anpassas till de behov den
210 anställde har. Centerpartiet vill att åtgärder på den ordinarie arbetsmarknaden ska prioriteras,
arbetsgivarens sjukersättningsansvar förändras och lönebidragsmöjligheten förbättras.

Tala klarspråk – redovisa alltid den totala arbetslösheten

Centerpartiet vill att statistiken över antalet arbetslösa i Sverige ska redovisas på ett mer
215 renodlat sätt. Ams term ”öppet arbetslösa” är förvirrande och säger inte så mycket om hur

---

² I mars 2005 var 3,5 % av de med minst två års eftergymnasial utbildning öppet arbetslösa och 1,5 % deltog i olika arbetsmarknadsåtgärder. Källa: SACO.

många som verkligen är arbetslösa. Centerpartiet tycker att alla som finns inskrivna på arbetsförmedlingen, oavsett om de gör praktik eller är hemma och letar bland jobbbannonserna, ska redovisas som arbetslösa. Den siffra som verkligen betyder något är siffran över den totala arbetslösheten.

220

Kunskap som konkurrensmedel

Centerpartiet vill:

- ***Förbättra yrkesutbildningen på gymnasiet***
- ***Ha en flexibel lärlingsutbildning***
- ***Fler ska få möjlighet att gå en yrkesutbildning efter gymnasiet (s.k. KY-utbildning)***
- ***Ett livslångt lärande – skapa bättre möjligheter till vidareutbildning för alla***

Behovet av att vidareutveckla och utbilda sig hela livet är stort och kommer att växa ännu mer. Globalisering och ökad teknikanvändning leder till ökad rörlighet på arbetsmarknaden.

225 Allt fler människor byter arbetsgivare allt fler gånger, och allt fler byter dessutom spår i yrkeslivet. För att klara oss i den internationella konkurrensen måste vi anpassa utbildningssystemet till den här utvecklingen.

Förbättra yrkesutbildningen på gymnasiet

230 Centerpartiet vill ha en gymnasieskola där elever som vill skaffa sig behörighet till högskolan ska kunna göra det, men där det också finns yrkesförberedande program för dem som är mer praktiskt lagda eller intresserade. De yrkesförberedande programmen ska ha höga krav på kunskapsinnehåll, men eleven ska inte behöva läsa alla de teoretiska ämnen som krävs för en högskolebehörighet. Det ska finnas ett nära samarbete med framtida arbetsgivare eftersom det

235 gör eleverna bättre förberedda inför arbetslivet. Det ska givetvis vara möjligt att komplettera sin behörighet till högskolan via t.ex. Komvux om en elev ändrar sig efter sin examen. För att klara morgondagens behov av kompetenta yrkesmän och –kvinnor krävs en kraftfull marknadsföring av yrkesutbildningar. Dessutom måste attityder till yrkesutbildningar förändras hos ungdomar, föräldrar och yrkesvägledare.

240

Om vi ska lyckas i våra föresatser att få fler företagare i samhället måste personalen i skolans alla nivåer få insikt inom området företagande.

En flexibel lärlingsutbildning

245 Det ska också finnas en modern och flexibel lärlingsutbildning, som riktar sig både till de elever som vill utbilda sig till ett yrke där det är en fördel att få sin utbildning direkt i en praktisk verksamhet men också till den elev som av olika skäl behöver göra huvuddelen av sin gymnasieutbildning på en arbetsplats.

250 Yrkesutbildning efter gymnasiet

För de som blir arbetslösa vill Centerpartiet både öka antalet platser på de kvalificerade yrkesutbildningarna (KY-utbildningar) och utveckla systemet så att de erbjuder två olika vägar. Den ena vägen ska vara att som idag, erbjuda fördjupade kunskaper som är viktiga för att kunna utvecklas i sitt arbete. Vid sidan av det ska det finnas KY-utbildningar som också
255 ger behörighet till högskolan. Det öppnar en ny möjlighet till högskolestudier, som särskilt riktar sig till de med stor yrkeserfarenhet.

Bättre möjligheter till vidareutbildning

Centerpartiet vill ha ett system för individuellt sparande till kompetensutveckling och vidareutbildning. Det ska vara frivilligt och bygga på en möjlighet för företagare och
260 arbetstagare att skattefritt spara på individuella kompetenssparkonton. Det ger större möjligheter för alla att utvecklas och anpassa sig till en föränderlig arbetsmarknad.

Öka mångfalden - ge alla chans till jobb!

Centerpartiet vill:

- ***Bättre och snabbare validering av utländska examina genom allmänna kunskapsprov***
- ***Nystartsjobben ska inkludera dem som beviljats uppehållstillstånd och ska gälla under de tre första åren i Sverige***
- ***Det skadestånd som betalas ut vid diskriminering ska stå i proportion till det diskriminerande företagets storlek***
- ***Endast en diskrimineringslagstiftning med en gemensam diskrimineringsombudsman***
- ***Ställ skarpare och tydligare krav på staten, kommuner och landsting***
- ***Bättre information till asylsökande om var de lediga jobben finns***
- ***Det ska gå att ansöka om svenskt arbetstillstånd från Sverige***

265 Om lika många av dem som är födda utomlands som övriga svenskar hade ett jobb skulle
115 000 fler människor gå till jobbet idag. Endast 60 procent av invandrade akademiker har
ett jobb som motsvarar deras utbildningsnivå, mot 80 procent för akademiker födda i Sverige.
Integrationsverkets Rapport Integration 2003 visar att de som är födda i Afrika eller Asien har
sämst möjligheter att få ett arbete på den svenska arbetsmarknaden. Man drar också slutsatsen
270 att diskriminering är den enda orsaken till att det ser ut så här.

Det leder Centerpartiet till slutsatsen att om Sverige bara kunde bli bättre på att ta tillvara
kompetens skulle det ge ökad mångfald i samhället. Nu är det självklart inte så enkelt, men
för att någon gång nå dit lägger Centerpartiet fram förslag som vi tror bidrar positivt.

275

Bättre validering av utländska examina

Flera av dem som har examina från annat land har svårt att få ett arbete i Sverige som
motsvarar deras kunskap och kompetens. Utländska utbildningar har inte samma status som
de svenska, vilket är ologiskt eftersom de ofta håller samma, eller högre, kvalitet som
280 utbildningar i Sverige. Det är dags att erkänna kvaliteten på utländska utbildningar och ha
tydliga kriterier och standardiserade metoder för att mäta kompetens och betyg på ett korrekt
sätt, s.k. validering. Centerpartiet vill erbjuda allmänna tester på de faktiska kunskaper som en
person har. Testerna ska erbjudas ofta och vid regelbundet återkommande tillfällen på de
flesta av landets högskolor och universitet. Valideringsprocessen ska få ta maximalt tre
285 månader.

Också bedömningen av praktiska yrkeskunskaper måste förbättras. En modell som
genomförts i Finland där alla har rätt att visa upp sina kunskaper i ett fristående yrkesprov är
värd att pröva. Provet ska vara oberoende av hur individen skaffat sig yrkeskunskaperna och
290 erfarenheterna.

Tillåt människor att jobba

Det måste bli enklare för asylsökande att arbeta under tiden de väntar på besked om
uppehållstillstånd. Det kräver bättre information till asylsökande om var det finns lediga jobb,
295 men också ett bättre samarbete mellan migrationsmyndigheter, kommuner, organisationer och
företag. Det kan bidra till att fler asylsökande får ett arbete.

Idag måste en person åka till sitt hemland och söka svenskt arbetstillstånd om personen fått ett jobb under en Sverigevistelse. Centerpartiet vill istället att man ska kunna ansöka om
300 arbetstillstånd på plats i Sverige.

Ett problem vid introduktionen på arbetsmarknaden är att det tar tid att skaffa sig de kunskaper som krävs för att fungera väl på en ny arbetsmarknad. Det kan också vara mer komplicerat för arbetsgivare att bedöma arbetsförmågan hos någon som nyss anlant till
305 Sverige. Båda dessa faktorer gör att det kan vara svårt att hitta ett jobb. Centerpartiet vill därför att de s.k. nystartsjobben ska gälla under de tre första åren i Sverige för dem som beviljats uppehållstillstånd.

Skärp diskrimineringslagstiftningen

310 Diskrimineringslagstiftningen är för lam och det innebär en alltför liten risk för företag och myndigheter att diskriminera. Det skadestånd som en arbetsgivare idag riskerar att få böta om han eller hon blir anklagad för diskriminering står inte i proportion till företagets storlek, vilket alltför ofta innebär att beloppet handlar om en ”struntsumma” för arbetsgivaren. För att arbetsgivare ska inse att diskriminering får konsekvenser vill Centerpartiet att de skadestånd
315 som betalas ut ska stå i proportion till företagets storlek. Det här ska vara regeln även när det handlar om diskriminering i krogköer o.s.v.

Dessutom är dagens diskrimineringslagstiftning uppdelad på flera områden. För att göra den till ett vassare verktyg vill vi ha en enhetlig diskrimineringslagstiftning. Centerpartiet vill
320 också ha en gemensam diskrimineringsombudsman istället för dagens fem (DO, JämO, HomO, HO, BO). Den nya myndigheten ska bibehålla och utveckla den specialkunskap som idag finns på fem olika håll.

Ställ tydligare krav på staten, kommuner och landsting

325 Stat, kommun och landsting måste bli en bättre förebild som arbetsgivare och det räcker inte bara med information och utbildning. Målet ska vara att anställda inom offentlig sektor ska svara mot befolkningens sammansättning i den arbetsmarknadsregion man befinner sig i.

Centerpartiet vill ha betydligt skarpare och tydligare krav på exempelvis våra myndigheter. Vi
330 kräver bättre uppföljning och utvärdering över hur väl diskriminering motarbetas, allt i syfte att öka mångfald och integration hos de offentliga arbetsgivarna.

En effektiv samhällsservice

Centerpartiet vill:

- *Färre och effektivare myndigheter*
- *Bättre kommunal ekonomi genom en inkomstskattereform*
- *Större lokalt och regionalt självstyre*
- *Stärk människors frivilliga engagemang*
- *Förbättra kommunikationerna*

Centerpartiet vill sänka de höga skatterna. För att klara det och ändå behålla en bra välfärd
335 behöver stat, kommun och landsting bli mer effektiva och hitta de lönsammaste lösningarna
för hur de bedriver verksamhet. Det betyder också att alla delar, den nationella, den regionala
och den lokala nivån, måste sköta det som den är bäst på.

En effektiv stat måste koncentrera sig på att skapa exempelvis en fungerande polis och
340 rättsväsende som finns nära alla medborgare, bra högre utbildning och forskning och bra
kommunikationer inklusive en fungerande post. Det ger skattebetalarna mer samhällsservice
per skattekrona och vi kan få både skattesänkningar och trygghet.

Mer offentlig service per skattekrona

345 Varje politisk beslutsförsamling har ett moraliskt ansvar att se till att varje skattekrona
används på ett effektivt sätt. Så är det inte idag. Ekonomistyrningsverket (ESV) gjorde
nyligen en undersökning³ över myndigheternas overhead-kostnader, det vill säga kostnader
för gemensam styrning, samordning, administration och lokaler. Enligt ESV är statens
overhead-kostnader ca 45 miljarder per år eller ca 25 procent av statens driftskostnader, alltså
350 en mycket stor summa. Deras slutsats är att i princip alla myndigheter kan spara pengar
genom att se över dessa kostnader.

Det är också viktigt att se över vilka arbetsuppgifter myndigheter och statliga verk har och
dessutom hur många myndigheter och statliga verk som finns i Sverige. Den siffran finns det
355 ingen som har idag. Centerpartiet är övertygat om att det går att använda skattepengar mer
effektivt genom att slå ihop eller slå igen flera myndigheter och verk.

---

³ ”Vad är rimlig kostnad för myndigheternas styrning, samordning och administration?” 2005-03-14.

Offentlig sektors roll för nya jobb

Centerpartiet vill stärka kommunerna och det lokala självstyret genom att låta kommunerna
360 behålla en större del av sina skatteintäkter. Idag får kommuner betala en stor del av sina
intäkter till staten och sedan få bidrag för att klara sina utgifter. Med Centerpartiets
skatteförslag får kommunerna behålla en större del av sina skatteintäkter istället för att få
statsbidrag. Det ger kommuner bättre förutsättningar att planera sin verksamhet, vilket i sin
tur gör det enklare för dem att sköta sin ekonomi på ett effektivt sätt. Det ger mer pengar till
365 exempelvis skattesänkningar eller att anställa fler inom vård och omsorg.

Den offentliga sektorn ska alltid vara ett föredöme som arbetsgivare. Det är viktigt att de
offentliga arbetsgivarna har en offensiv hållning till och arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor,
medinflytande etc.

370

Större lokalt självstyre ger nya och flexibla lösningar för att skapa jobb

På lokal nivå finns ofta stora möjligheter att skapa ett bra klimat för företagsamhet och att
samordna insatser för en bättre fungerande arbetsmarknad. Tyvärr försvåras det av statlig
reglering av t.ex. arbetsmarknads-, utbildnings- och socialpolitik. Ett större lokalt självstyre
375 skulle ge kommuner och regioner möjlighet att hitta nya lösningar i samarbete med det civila
samhället och de lokala företagen. Det kan i sin tur leda till en ökad regional tillväxt, vilket är
en förutsättning för en ökad nationell tillväxt.

Det krävs också att kommuner och regioner tar chansen att förbättra sitt företagsklimat. Det
380 finns alla anledningar för lokala och regionala politiker att göra sitt bästa för att skapa goda
förutsättningar för så många jobb som möjligt i sin omgivning. Med ett ökat självstyre kan
kommuner och regioner dessutom använda ett bra företagsklimat som ett konkurrensmedel
för att locka till sig nya företag.

Stärk det civila samhället och människors frivilliga engagemang

Allt ska inte skötas av stat, kommun eller landsting. I människors frivilliga engagemang finns
stora möjligheter, både att förbättra offentlig service och ge bättre villkor för företagande och
nya jobb.

390 I många fall är en ekonomisk förening eller ett kooperativt samarbete en viktig del i den
lokala företagsutvecklingen. Ett exempel är när byns invånare tar över driften av den

nedlägningshotade affären. Samarbete mellan offentligt, privat och civilt kan alltså bidra till att behålla och utveckla den samhälleliga servicen och därmed ge förutsättningar för människor att bo och arbeta i hela landet.

395

Bättre kommunikationer - en förutsättning för fler jobb

Ett av statens ansvar är att se till att invånarna får tillgång till bra och moderna kommunikationer. Det gäller både de traditionella kommunikationerna som väg och järnväg och de digitala som exempelvis bredband och 3G. Det krävs bra kommunikationer för att klara den tuffa internationella konkurrensen. Bra kommunikationer gör att större företag väljer att investera i vårt land och dessutom blir det oerhört mycket lättare för svenska små och medelstora företag att vara framgångsrika. Vi vill inte ha en utveckling där privata satsningar och företagande går omkull på grund av dålig infrastruktur.

400

405 Tyvärr kännetecknas dagens trafik- och infrastrukturplaneringen av ryckighet och ständiga omkastningar av redan satta planer. Det stämmer inte alls överens med det långsiktiga planerande som är nödvändigt inom transportsektorn och betyder dessutom att regioner, kommuner, företag och människor får svårt att planera sin verksamhet. Därför krävs det nya grepp. Centerpartiet vill öppna för alternativ finansiering⁴ av infrastruktur. Det skulle göra det möjligt att genomföra samhällsekonomiskt riktiga och strategiskt viktiga investeringar i vägar och järnvägar redan idag, istället för att behöva vänta en obestämbar tid.

410

Sverige måste ha en riktigt bra kollektivtrafik. Kan den bli bättre så kan också områden som miljö, tillgänglighet, trafiksäkerhet, regional utveckling och jämställdhet förbättras.

415 Kollektivtrafiken kan bredda arbetsmarknaderna. Att kunna pendla med exempelvis tåg ger människor bättre förutsättningar att arbeta på annan ort och det kan i sin tur sänka arbetslöshetssiffrorna.

De regioner i Sverige som ligger en bit från befolkningstäta regioner har ett stort naturligt handikapp – avståndet till marknaden. Att på olika sätt korta dessa avstånd är av stor betydelse för att skapa likvärdiga villkor för företagande.

420

---

⁴ Exempelvis s.k. Private Public Partnership, vilket är när det offentliga i princip lånar pengar av ett företag genom att företaget tillåts bygga och under en tid sköta t.ex. en väg eller järnväg. Skulden för projektet betalas sedan successivt av.

425 Transportsystemet är alltså en förutsättning för tillväxt och en god ekonomi. Utan att varor flyttas kan ingen handel ske. Därför kan förbättrade transporter vara nyckeln till nya jobb. I dagens Europa korkas många transportvägar igen av för mycket trafik. Orsaken är ofta en dålig infrastruktur och resultatet blir ekonomiska kostnader, ökad olycksrisk och miljöförstöring. Centerpartiet anser att hela EU måste arbeta för en betydligt förbättrad infrastruktur. Då undviks onödiga påfrestningar på miljön, den ökande takten i utbyte av varor och tjänster klaras och möjligheterna att minska Sveriges och Europas arbetslöshet ökar betydligt.

430

Mångfald i offentlig sektor

Centerpartiet vill:

- *Mer konkurrens i offentlig sektor*
- *Underlätta etableringsfrihet, utmaningsrätt, intraprenad och kooperativ*
- *Privatisera i mindre enheter*

435 Det viktigaste för människor som är i behov av vård, en bra skola eller dagisplats är tillgänglighet och god service med bra kvalitet. Det får vi lättare med flera olika aktörer, som t.ex. företag, organisationer eller kooperativ.

Varför konkurrens?

440 Det går inte att bara förutsätta att dagens lösningar alltid är de bästa. Om samhällsservice också i fortsättningen enbart drivs i offentlig regi finns det alldeles för få morötter att utveckla effektivare och billigare produkter och tjänster inom t.ex. vård och omsorg. Om fler alternativ tillåts ökar konkurrensen och därmed också nytänkandet och innovationerna. Både tekniska och sociala uppfinningar⁵ kan utvecklas och leda till nya jobb och kanske exportmöjligheter, även i offentlig sektor.

445 Kvinnor vinner på ökad mångfald i offentlig sektor. Om privata alternativ tillåts öppnas möjligheter att starta företag inom det område som kvinnor i huvudsak arbetar inom. Det finns flera exempel på kvinnor som gått från att vara kommun- och landstingsanställda till att bli egenföretagare och lyckats med att skapa mycket bra vård och omsorg, i många fall bättre än det offentliga lyckats med.

---

⁵ Sociala uppfinningar är uppfinningar som t.ex. bibliotek, förskola eller Ishotellet i Jukkasjärvi

450 Även kvinnor som inte är intresserade av att starta ett företag blir vinnare. Med fler arbetsgivare inom den offentliga verksamheten ökar konkurrensen både vad gäller verksamhet och mängden arbetsgivare. Det kan leda både till högre löner och till ökad trivsel på arbetet.

Ökad mångfald kan också få en bra regionalpolitisk effekt eftersom behov av vård och omsorg finns överallt. På så sätt kan den här typen av företagande leda till tillväxt i hela landet.

Etableringsfrihet

Centerpartiet vill ha full etableringsfrihet, d.v.s. rätt för företag att med offentlig finansiering driva verksamhet, inom barn- äldre- och handikappomsorg. Kombinerat med fritt val inom välfärdstjänsterna ger det människor verklig valfrihet att välja den omsorg som bäst passar de egna behoven. Vi vill även uppnå ökad etableringsfrihet inom sjukvården genom ett regelverk som tar hänsyn till vårdens speciella förutsättningar. Genom etableringsfrihet och valfrihet ökar mångfalden av utförare inom välfärdstjänsterna.

465

Utmaningsrätt, intraprenad och kooperativ

Centerpartiet är positiva till s.k. utmaningsrätt, alltså rätt för anställda och företag att utmana kommuner och landsting om drift av verksamhet. Det ger personal möjlighet att till rätt pris och rätt kvalitet och till bestämda regler ta över och driva det som kommun eller landsting tidigare skött.

470

Intraprenad är ett bra sätt att öka konkurrensen i offentlig sektor. Det är när personal på t.ex. ett äldreboende själva driver verksamheten med ansvar för budget, arbetssätt, personal o.s.v., men fortfarande är anställda av kommunen som behåller det yttersta ansvaret.

475

Kooperativt företagande har ofta sin grund i människors behov. Det händer att det finns ett behov av en verksamhet (t.ex. ett äldreboende), men att företag inte anser sig kunna göra vinst och att det offentliga inte tar/har ett ansvar. Då passar kooperativt företagande ofta som företagsform. Det kan vara lättare för en grupp människor att tillsammans ha mod att bilda ett kooperativt företag än det är för en ensam person att våga bli företagare.

480

Privatisering i mindre enheter

485 För att inte en privatisering av offentliga verksamheter, som exempelvis Apoteksbolaget AB, ska leda till att endast större företag tar över vill Centerpartiet att dessa säljs av i mindre enheter. Nyttan med att upphäva statliga monopol blir mindre om det leder till ett nytt privat monopol.

490 **Forskning och Utveckling**

Centerpartiet vill:

- *Forskaren ska få ett belöningsystem genom "vinstdelningspaket".*
- *Forskaren erbjuds royalties, delägarskap eller optioner i ett eller flera företag.*
- *Högskolorna ska få en "vinstandel" i framgångsrika företag.*

Sverige ligger sedan flera år i världstoppen när det gäller att investera i forskning och utveckling (FoU). Det är mycket bra, men det har inte så stor betydelse för hur många jobb som skapas om inte de idéer och produkter som forskas fram förvandlas till framgångsrika företag i Sverige. Idag flyttar alldeles för många av våra goda idéer utomlands och bidrar istället till framgångsrika företag i andra länder.

Det är viktigt att slå vakt om universitetens och högskolornas oberoende ställning när det gäller forskning.

500

För en ökad kommersialisering av forskningsresultat, d.v.s. att forskningen leder till fler och större företag, är det viktigt att samarbetet mellan grundforskning och den tillämpade forskningen underlättas. För att stimulera detta ska staten gynna de högskolor och universitet som erbjuder sina forskargrupper belöningar för sådan kommersialisering. Centerpartiet vill 505 införa ett belöningsystem genom "vinstdelningspaket", där forskaren eller forskargruppen erbjuds royalties, delägarskap eller optioner i ett eller flera företag. Högskolorna ska även ha rätt till "vinstandel". Det här tror vi skapar förutsättningar för att de idéer som tas fram ska generera pengar och jobb i Sverige istället för i andra länder.

510

Framtidens branscher

Centerpartiet vill:

- *Ta fram regler och lagstiftning som gynnar framtidens branscher*

515 Sveriges välfärd och rikedomar baseras i stora delar på framgångsrika branscher som skogs- och gruvnäringen. Dessa branscher måste självklart på alla sätt tillåtas frodas än mer, men det finns också en otrolig tillväxtpotential inom ett antal områden – miljöteknik, IT, bioteknik, turism, medicin, tjänstesektorn. Många nya jobb kan skapas inom dessa branscher om vi ser till att underlätta också deras framväxt. Några av de branscher som verkar ha den bästa
520 framtiden är tjänstehandeln, som spås bli Europas framtidsbransch, och miljöteknik som är en bransch som måste utvecklas eftersom den handlar om mänsklighetens överlevnad. Den gröna näringen har en stor potential för utveckling av förnyelsebar energi och industriell råvara.

Tjänstesektorn – Europas snabbast växande bransch

525 Trots att den redan har sjuttio procent av BNP i väst är försäljning av tjänster en bransch som ökar. Enklare regler skulle därför vara en fördel eftersom det finns ett svenskt intresse av att handla med tjänster i andra länder. På områden som finans, miljö, IT och telekom är Sverige framgångsrikt och kan bli världsledande tjänsteexportörer. Men enklare regler kräver ny lagstiftning och då är EU:s s.k. tjänstedirektiv ett bra exempel. Tjänstedirektivet är ett avtal
530 mellan EU:s länder som om det införs skulle innebära att medborgare och företag kan arbeta kortare tid i ett annat EU-land, men med de arbetsrättsliga avtal och löneavtal som det egna landet har.

Tjänstedirektivet innebär att svenska företag enklare kan sälja tjänster utanför Sverige
535 eftersom de slipper hålla reda på lagstiftning i 25 olika EU-länder. Tjänstedirektivet leder, precis som globaliseringen i övrigt, genom en större marknad också till fler potentiella kunder för företag. Det betyder att det finns utrymme för fler att sälja sina tjänster och därmed möjlighet för fler att starta företag och anställa. Tjänstedirektivet leder också till ökad konkurrens, vilket är bra för konsumenterna. Konkurrens ger bättre kvalitet till ett lägre pris,
540 oavsett om det handlar om att betala för en vara i form av en spik eller att betala för en tjänst i form av den snickare som slår i spiken.

EU:s fria rörlighet ger alltså stora möjligheter till fler jobb på den svenska arbetsmarknaden. För Centerpartiet är det därför självklart att den fria rörligheten även ska omfatta tjänster och
545 vi vill ha ett tjänstedirektiv som river hinder för handel i Europa. Men Centerpartiet tycker också att det är mycket viktigt att tjänstedirektivet tar hänsyn till de olika regelverk som finns i EU, med både minimilöner och kollektivavtal.

Centerpartiet tycker att ett RUT (rengöring, underhåll, tvätt)-avdrag för hushållsnära tjänster
550 som utförs i hemmet ska införas. Detta skapar fler jobb och samtidigt kommer tjänster som idag utförs ”svart” bli vita jobb.

Kulturnäringsen skulle också kunna bidra till ökad tillväxt och nya jobb. För att nå det måste vi underlätta för entreprenörer och kreatörer som vill satsa på kulturjobb. En attitydförändring
555 behövs, så att kulturnäringsen bemöts som en betydelsefull kraft och tillväxtfaktor.

Miljöteknik – en överlevnadsfråga

Olje- och bensenpriset har på senare tid stigit rejält. Sinande oljefält och vårt beroende av oljan gör att vi får betala allt mer för att värma våra hus och tanka våra bilar. I takt med att
560 utvecklingen i fattigare länder går framåt och de börjar konsumera mera, kommer också efterfrågan på energi att stiga. Det driver upp priserna ännu mer. Det ger oss i Sverige oanade möjligheter eftersom vi har både tekniken och kunnandet för att öka vår produktion av miljövänligt bränsle. Istället för att vara beroende av oljefyndigheter i andra länder skulle det svenska jord- och skogsbruket kunna producera den energi vi behöver. Dessutom finns stora
565 möjligheter att skapa nya jobb och tillväxt genom att exportera både vårt miljökunnande och miljöteknik.

OECD spår miljöteknik som en av de viktigaste framtidsbranscherna med en årlig tillväxt på 5-20 procent. Självklart ska Sverige hänga med i den utvecklingen, men för detta krävs
570 satsningar. Centerpartiet vill hjälpa denna framväxande bransch genom lagstiftning och andra politiska styrmedel som t.ex. subventionerat pris på miljövänligt bränsle, skatterabatt för inköp av miljöbil, försäljningsstopp för fordon som enbart drivs på bensen fr.o.m. år 2015 och betydligt mer pengar till miljö- och energiforskning. Om vi tar chansen kan Sverige bli världsledande på miljövänliga bränslen, miljövänliga fordon och annan miljöteknik.

575

Företagens konkurrenskraft

Centerpartiet vill:

- *Ta bort skadliga skatter och krångliga regler*
- *Underlätta för generationsskifte i företag*
- *Ge entreprenörer möjlighet att spara ihop till eget kapital*
- *Göra det mer attraktivt att investera i andras företag*
- *Sänka arbetsgivaravgiften*
- *Införa ett nytt sjuklönesystem*
- *Öka kvinnors företagande*
- *Införa solidaritetsbanker*
- *Skapa förutsättningar för större företag att stanna kvar i Sverige*

Hjälp entreprenörer att skapa jobb

580 Det startas alldeles för få nya företag och andelen företagare har aldrig tidigare varit så låg som nu⁶. Om Sverige ska klara av att minska arbetslösheten måste detta förändras. Nya jobb måste skapas och därför vill Centerpartiet skapa förutsättningar både för nyföretagande och för existerande företag att växa.

585 Centerpartiet vill rensa bort alla de skatter och regler som hindrar den ekonomiska tillväxten och hindrar nya jobb från att skapas. Principen måste vara att en regel eller skatt som inte tillför något till vare sig företagaren eller samhället ska tas bort. Tyvärr finns det idag alldeles för många av dessa. Centerpartiet vill därför:

- 590
- Avskaffa de skadliga och krångliga 3:12-reglerna
  - Avskaffa den skadliga förmögenhetsskatten
  - Slopa den dubbla beskattningen på aktieutdelning
  - Slopa revisionsplikten för mindre företag
  - Anpassa aktiebolagslagen till små och medelstora företag
- 595
- Anpassa årsredovisningslagen till små och medelstora företag
  - Ompröva de nya förmånsrättsreglerna

---

⁶ www.svensktnaringsliv.se, maj 2005

Tillgång till riskkapital, alltså pengar att investera i ett företag, är en av de faktorer som håller nere företagsamheten och därmed skapandet av nya jobb. För att starta ett företag eller bygga ut ett existerande företag krävs det ofta mycket pengar. Möjligheten till riskkapital är därför oerhört viktig eftersom det ofta kan vara väldigt svårt för företagare att t.ex. få ett banklån. Centerpartiet vill därför införa ett skattefritt s.k. starta eget-sparande och införa ett personligt riskkapitalavdrag.

605 Vi vill också införa en till form av aktiebolag. Idag måste en entreprenör satsa 100 000 kronor i startkapital för att starta ett företag i aktiebolagsform. Centerpartiet vill att denna summa ska kunna vara lägre. Om en entreprenör har startkostnader som är lägre än 100 000 kronor ska det vara möjligt att starta ett aktiebolag med den lägre summan.

610 Centerpartiet vill också öka tillgången på riskkapital i form av s.k. "venture capital". Venture capital kallas investeringar i små och medelstora företag som är i uppstarts- eller expansionsfasen. En del av den här typen av finansieringshjälp kan komma direkt från staten via olika typer av bidrag eller förmånliga lån, men statens insatser ska vara ett komplement. Istället måste vi få privatpersoner att investera i andras företag. Därför vill Centerpartiet göra det möjligt att göra ett skatteavdrag på den investering som du gör i någon annans företag. För 615 att ytterligare öka viljan att investera vill vi göra det möjligt att göra ett skatteavdrag (på investeringen *efter* det första avdraget) om den investering du gjort förloras, d.v.s. om företaget går i konkurs.

620 Vi vill också utreda möjligheterna att införa ett entreprenörlån, likt hur studiemedelslånen fungerar.

För att göra det lönsammare att anställa och därigenom underlätta för fler att få ett jobb vill Centerpartiet sänka arbetsgivaravgiften. Vi sänker kostnaden för arbetskraft genom halverad 625 arbetsgivaravgift för den första/ende anställde, halverad arbetsgivaravgift för alla nyanställda och halverad arbetsgivaravgift i utsatta regioner.

Centerpartiet vill se ett nytt sjuklönesystem. Idag läggs ett alldeles för stort ansvar på företagaren, vilket slår tillbaka på de svagaste grupperna i samhället. Företagare har helt enkelt inte råd att anställa någon med en sjukdomshistoria när de riskerar att få betala en stor 630 del av sjukfrånvaron.

Vi vill också att den som går från en anställning över till eget företagande skall kunna ta med sig det socialförsäkringsskydd, dvs. nivån på sjukersättningen, in i det nya företaget under de två första åren.

635

Kvinnors företagande

I Sverige är det betydligt färre kvinnor än män som driver företag. Kvinnor äger mindre än en femtedel av landets företagskapital och kvinnor är i klar minoritet på ledande poster i alla branscher och i alla storlekar på företag. För att skapa fler jobb måste kvinnors kreativitet och

640

entreprenörskap prioriteras. Många kvinnor upplever att deras affärsidéer inte tas på allvar av banker och finansieringsinstitut och de har därför svårt att få lån till att starta och driva företag. Under 1990-talet satsade den borgerliga regeringen på ett stort program för kvinnors företagande.

645

Det innehöll bl.a. särskilda kvinnolån, affärsrådgivning riktat till kvinnor och kvinnligt resurscentra. Programmet har haft stor betydelse för framväxten av fler kvinnliga företagare och Centerpartiet vill att ett liknande program införs igen.

Unga och entreprenörskap

650

Det är viktigt att kunskap om entreprenörskap, kreativitet och företagande ökar hos unga. Det måste finnas med genom hela skolan. Läroplaner behöver omarbetas och ge entreprenörskap och kunskap om företagande en naturlig plats i undervisningen.

Solidaritetsbanker

655

Centerpartiet vill pröva möjligheten att införa s.k. solidaritetsbanker. De ska kunna förmedla räntefria lån samt ge de ekonomiska och kunskapsmässiga resurser som behövs för att göra det lättare att starta företag i socialt utsatta områden. Det finns ett behov av sådana lösningar för de många människor som i dag har svårt att få del av traditionell kreditgivning. Givetvis handlar det inte om bidrag, utan de som tar lån förväntas också betala tillbaka och även bidra till att verksamheten utvecklas och kan komma andra till del. Centerpartiet vill också förenkla framväxten av kreditgarantiföreningar och lokala banker.

660

Hur behåller Sverige de stora företagen?

Att företag och jobb flyttar mellan länder och regioner är en naturlig del av ett rörligt

665

näringsliv. Svensk ekonomi är sedan länge konkurrensutsatt och den företagsflytt som pågår

nu skiljer sig inte i sak från den strukturomvandling som skett tidigare. Centerpartiet tycker dessutom att denna omvandling är bra. Vi vill att fattigare länder ska få uppleva det välstånd som finns i Sverige och vi förstår också att en omvandling är naturlig. Ingen önskar att den svenska utvecklingen och strukturförändringen stannat i bondesamhället.

670

Det betyder inte att vi ska låta bli att försöka övertyga de större företagen om att stanna kvar i, eller för all del att flytta till, Sverige. De behövs lika mycket som de små företagen. Det är ofta de stora företagen som köper de varor och tjänster som många små företag säljer. Det gör oss oerhört beroende av att ha stora företag i landet.

675

Den svenska basindustrin spelar en stor roll för Sverige, både för de exportintäkter som genereras och för den stora sysselsättningen, ofta i glesare delar av landet. En framtidsinriktad basindustri i samverkan med forskarvärlden som ständigt tar sig an nya utmaningar och en ökande konkurrens skapar möjligheter för hela Sveriges företagsamhet. Den fungerar också som generator för nya företag som kan knoppas av. Det är viktigt att basindustrin också i framtiden ser det motiverat att investera i produktion i Sverige och erbjuder goda villkor för sin fortsatta tillväxt samt möjligheter att konkurrera internationellt. En fråga av särskild betydelse är den fortsatta tillgången till energi på långsiktiga och konkurrenskraftiga villkor.

680

685 Svenskt Näringsliv säger i sitt framtidsprogram "Fördel Sverige" att Sverige av egen kraft måste skaffa sig fördel för att kunna hävda sig i den globala konkurrensen. Det håller Centerpartiet helt med om. Sverige har redan idag en rad fördelar: hög produktivitet, välutbildad arbetskraft, världsledande forskning m.m. Men för att hänga med i den tuffa globala konkurrensen krävs ännu mer.

690

Centerpartiet anser att det behövs ett bättre investeringsklimat där fler svenska och utländska företag och ägare väljer att investera i Sverige. En viktig åtgärd är att se över spelreglerna på arbetsmarknaden. Exempelvis är det orimligt att företag som har gällande kollektivavtal och arbetsfred kan dras med i konflikter via sympatiåtgärder. Vi önskar en arbetsrätt som ger tydliga regler och stabilitet för parterna. Kan man skapa ett regelverk som är neutralt i förhållande till parterna skulle konkurrenskraften och förutsättningarna för nya jobb öka. Vi vill också ge bättre förutsättningar för vuxna att vidareutbilda sig i arbetet och förbättra samarbetet mellan skola och näringsliv. Vi vill se mer av företagsrelevant forskning och en effektivare kommersialisering av forskning. En väl utbyggd och fungerande infrastruktur, allt

695

700 från vägar till IT, är också avgörande för hur Sverige i framtiden ska lyckas konkurrera om jobben med andra länder. Det här får Sverige om de förslag som lagts i Centerpartiets program för nya jobb blir verklighet.

Till sist...

705 Centerpartiet tycker att en politik för fler jobb och företagande i Sverige är en huvuduppgift för en ny regering. Därför kommer ”Jobb, jobb riktiga jobb – ett program för nya jobb och tillväxt” att ligga till grund för Centerpartiets deltagande i en ny regering tillsammans med Allians för Sverige.